Газет лезӧ
ВЛКСМ
Комі Областнӧј
Комітет

Став странајасса прољетаріјјас, ӧтувтчӧј!

Комі Комсомолец

№ 73 (613)
АВГУСТ
11 лун
1936 во
Петӧ 7-ӧд во

„АНТ-25“ самољотлӧн отважнӧј екіпаж воіс Москваӧ

Тӧрыт стољіцаса ужалыс јӧз встречајтісны Москваӧ воыс „АНТ-25“ самољотлыс героіческӧј екіпаж, сӧвет сојузса геројјасӧс—Чкаловӧс, Бајдуковӧс да Бељаков јортјасӧс.

Кујім отважнӧјлы

Стаљнӧј вӧљаа да пым сӧлӧмјаса кујім отважнӧј јортлы, ор'олјаслы, кодјас лептісны вына бордјас вылас мијан рӧфіналыс слава суҙӧдны вермытӧм вылаӧҙ, ыста ассым братскӧј чолӧм да ассым восхішщајтчӧм.

Ћ. Островскіј.

Сочі, август 9 лун.

(ТАСС).

Гордӧја пріветствујтам тіјанӧс

Менжінскӧј ћіма кык пӧрјӧ орфеноноснӧј заводса рабочӧјјаслӧн, інжењерно-техніческӧј работћікјаслӧн да служашщӧјјаслӧн кољлектів пыма чолӧмалӧ да поздрављајтӧ тіјанӧс героіческӧј стаљінскӧј маршрут завершітӧмӧн.

Торјӧн гӧрфітчӧмӧн чолӧмалам тіјанӧс, дона Ваљеріј Павловіч кыҙі уж куҙа мијанлыс славнӧј јортӧс. Тіјан мужествоыд да отвагаыд пыр кыпӧдлісны мијанӧс. Мі ћекор егӧ сомћевајтчылӧј сыын, мыј мијан ыжыд соціаљістіческӧј рӧфіналӧн пијан саммӧны, мијан страна, мијан рӧднӧј вожф Стаљін јорт первојја чукӧстӧм куҙа вӧчны подвіг соціаљізмлы рӧфіна јонлун ҙорҙалӧм ћім куҙа.

Ті бура завершітінныд зев сӧкыд пуксывлытӧм ылысса лебҙӧм сещӧм условіјејасын, кущӧмјасӧс ез аҙҙыв-на ћіӧті љотчік, і тајӧ нӧшта ӧтчыд петкӧдліс став мірыслы, мыј вылӧ способнӧјӧс јӧз, кодјасӧс воспітајтӧма вељікӧј Стаљінӧн.

Мі зев јӧна віччысам тіјанлыс заводӧ воӧмтӧ, медым дружнӧј семјаӧн воҙӧ нуӧдны мијан ыжыд Сӧветскӧј Соціаљістіческӧј республікајасса сојуз дорјӧм да јонмӧдӧм куҙа ӧтувја ужнымӧс.

Med олас „АНТ-25“ екіпаж да Сӧветскӧј Сојузса геројјас Чкалов, Бајдуков да Бељаков.

Med олас мијан раѳејтана вожф мијан рӧднӧј Стаљін, кодi нуӧдӧ мијанӧс победасаћ победаӧ.

Med олас мијан сӧветскӧј авіаціја, кодi сетӧ страналы сещӧм машінајас, кыҙі „АНТ-25“.

Менжінскӧј ћіма заводса ѳіректор **Кацва**, парткомса сакретар Фіљепенко, завкомса јуралыс Вороковскіј, ВЛКСМ комітетса секретар Бегунов.

„Слава геројјаслы“

„АНТ-25“ ГЕРОІЧЕСКӦЈ ЛЕБҙӦМ ЈЫЛЫС ФІЉМ

Чкаловлыс, Бајдуковлыс да Бељаковлыс героіческӧј лебҙӧмсӧ регыд вермас віҙӧдны екран вылыс став страна. Леҙсӧ жењыд метража фіљм „Слава геројјаслы“.

„Сојузкінохроћікаыс“ операторјас сћімајтісны перељотлыс стартсӧ, Чкалов, Бајдуков да Бељаков гӧтырјаскӧд звукӧвӧј інтервју, „АНТ-25“-ын штурманлыс рӧфінасӧ. Фіљм заводітчӧм вылӧ смонтірујтӧма Стаљін јорт да Чкалов костын сорћілыс кадрјас (кодi вӧлі аеродром вылын).

Кінохроћікалӧн хабаровскӧј студіја сћімајтіс „АНТ-25“-лыс Амур вылын Ћіколајевскыс воӧмсӧ, геројјаслыс торжественнӧј встреча да мітінг.

„Сојузкінохроћікаыс“ операторјас пондасны сћімајтны „АНТ-25“ екіпажлыс стољіцаӧ воӧмсӧ, накӧд радостнӧј встречасӧ. Сћімајтӧмјас вылын ужалӧ 20 оператор.

(ТАСС)

Геројјаслы чолӧм

Сӧветскӧј Сојузса геројјаслы Чкаловлы, Бајдуковлы да Бељаковлы лебалӧм да штурманскӧј іскусствоын ыжыд мастерјаслы—чолӧм најјаслӧн Москваӧ локтан лунӧ.

М. Тухачевскіј.

Сӧветскӧј Сојузса геројјаслы Чкаловлы, Бајдуковлы да Бељаковлы

СССР-са А. В. Косарев ћіма Централнӧј аероклубса том љотчікјас, парашутістјас, плањерістјас да авіомодељістјас ыстӧны тіјанлы пӧс чолӧм, кыҙі і став страна мі гӧрфітчам тіјан ыжыд авіаціја історіјаын беспрімернӧј героіческӧј лебҙӧмӧн. Мі сотчам кӧсјӧмӧн лоны сещӧмӧнжӧ, кущӧмӧс ті да дасӧс сетны ассыным став вынјасӧс да тӧдӧмлунјасӧс мијан міча соціаљістіческӧј рӧфінаӧс дорјӧм јонмӧдӧм вылӧ.

А. В. Косарев ћіма Централнӧј аероклубса љотчікјас, парашутістјас, плањерістјас да авіомодељістјас.

Пространство пӧкӧрітысјаслы чолӧм

Сынӧдса пространствојасӧс пӧкӧрітысјасӧс Сӧветскӧј сојузса геројјаслы Чкаловлы, Бајдуковлы да Бељаковлы пым чолӧм. Авіаціја історіјаын стаљінскӧј маршрут куҙа беспрімернӧј лебҙӧм вӧчӧмӧн сӧветскӧј љотчікјас петкӧдлісны, мыј најӧ лоӧны подљіннӧј бољшевікјасӧн, кодјас достојнӧјӧс асланыс ыжыд вожфлы Стаљінлы, достојнӧјӧс асланыс соціаљістіческӧј рӧфіналы.

М. Каљіћін.

Празднујтам тіјанлыс благополучнӧја воӧмтӧ

Уҙбекскӧј јӧз пӧса чолӧмалӧны Сӧветскӧј сојузса геројјасӧс Чкалов, Бајдуков да Бељаков јортјасӧс. СССР-са став јӧзјаскӧд ӧтвылыс празднујтам гӧрд стољіцаӧ благополучнӧја воӧмнытӧ. Тіјан подвігныд пыртіс уҙбекскӧјса ужалыс јӧз сӧлӧмјасӧ мијан рӧфіна јонлун вылӧ нӧшта јонжыка ескӧмлун, кодi мунӧ стаљінскӧј маршрут куҙа соціаљізмӧс окончатељнӧја венӧмӧ.

Уҙбекістанса КП(б) ЦК-са секретар **А. Цехер.**
УССР СНК-са председатељӧс вежыс **А. Карімов.**

134

Загранiцаын

Берлiн. Германскöj iнформацiоннöj бjуро jуöртöм серті iспанскöj вajасын германскöj воjеннöj судноjас расположенiјеын вöчöма уна вежсöмjас. „Дејчланг“ броненосецöс da „Луко“ есмiнецöс мöдöдöма Малагаö, коdi iнформацiоннöj бjуро вiсталöм серті кутсö правiтельство кiјасын-на da лоö iспанскöj флотлы medса ыжыd опорнöj пунктöн. Мöd броненосецöс „Адмiрал Шеjjерöс“ Алфiкерасаыс мöдöдöма Барселонаö. Есмiнец Леопард“ пырiс Лелiјаö, (iспанскöj Марокко), „medым тödмавны убыткајассö, коdöс вöчöма германскöj iмуществолы правiтельственнöj кораблjасöн бомбардiровка нуödöмöн“.

Лондон, 5. Талун асывнас пöлучiтöма jуöрjас, мыj Грецiјаын јавiтöма воjеннöj положенiје. Воjеннöj положенiјесö 'jöзödöмыс вiставсö „серjознöj dвiженiјеöн, коdöс котыртöма коммунiстjасöн da вiр кiстан угрозаöн“. Реjтер агентствоса корреспонdентjас Лондонын, Парiжын, Венаын, Белградын, Бухарестын da Стамбулын заводiтлiсны jiтчыны Грецiјакöd телефон куҙа, но некущöм результат ез ло.

Вена, 5. „Телеграфен компанij“ агентство Белградсан jуöртöмын подтверждајтö, мыj став телефоннöj da телеграфнöj свјазыс греческöj правiтельство прiказ серті загранiцакöd Грецiјаын орödöма. Греческöj правiтельство офiцiальнöја jуöртöмjасын вiставсö воjеннöj положенiје лöсödöм jылыс, а сiҙ-жö король согласiјеöн парламентöс распустiтöм jылыс. Венскöj газетjас нiмтöны таjö dејствiјесö греческöj правiтельстволыс госуdарственнöj переворотöн. Венгерскöj печат jуöртö, мыj став мiнiстерствоjас da Афiныын мукöd общественнöj зdанiјејас вiҙсöны воjскаjасöн, сiҙ, кыҙ правiтельствоыс „опасаjтчö бастуjтысjас нападенiјеыс“.

Парiж, 9. (ТАСС). Гавас jуöртö, мыj мјатежнiкjаслöн штаб-квартiра, коdi расположiтчöма Оjерсун раjонса воjвыв jукöнас, Ужельdеге возвышенност вылын, правiтельственнöj артiллерiјаöн подвергнiтчiс бомбардiровкаö da шымыртöма пöжарöн. Бомбардiровка вöснаыс взорвiтчiс боjепрiпасјаса складыс. Мјатежнiкjаслöн самолотыс бомбардiруjтiс Толос карöс. Граждански насеgенiје пöвсын уна жертваjас.

Астурiјаын положенiјеыс ез вежсы. Карыс осажdаjтчö республiканскöj вынjасöн.

Гуерdарама фронт вылын правiтельственнöj воjскаjас подкрепленiје пöлучiтöм бöрын заводiтiсны наступаjтны.

Нју-Jорк, 8. (ТАСС). Агентство Jунаjтеd Пресс Жуносан jуöртö, мыj Сöвет Соjузса героj Леваневскiј da штурман Левченко jортjас вöчiсны посаdка Белло-Беллоö (Брiтанскöj колумбiја) 52—11 Севернöj широта da 128,9 Западнöj dолгота).

Ассошiтеd Пресс Суjеттла агентство jуöртöм серті амторгса преdставiтель вiсталiс, мыj Леваневскiј jорт вывті ыжыd облачност вöсна вöчiс посаdка Белло-Беллоö 19 часöн Нју-Jорк каd серті (2 часöн, август 9-öd лунö, Москва каd серті) da полотсö возобновiтас аскi бур-кö лоас погоdаыс! (ТАСС).

„Мiрлун“ Парiжын

Август 9 лунö Парiжын нуödöм мiрлун вöлi торjа уна jöза. Преdварiтельнöj лыdпасjас серті мiтiнг вылын вöлiны уна со сурс морт. Празнiк мунiс торjа кыпыdлунöн сiнмаd шыбытчiс Тельманлöн зев ыжыd портрет. Портрет улас наdпiс „тышкасны Тельманöс мезdöм вöсна сiҙ-кö тышкасны мiр вöсна“. Речjасöн выступаjтiсны правiтельствоöн глава da мукödjас.

Абiссiнiјаын положенiје

Англiјскöj печат jуöртö, мыj Афiс-Абеба раjонын dејствуjтöны абiссiнскöj воjскаjаслöн jон отраdjас. Iтальјанскöj гарнiзонлы пыр колö нуödавны вылазкаjас абiссiнскöj партiзанjаскöd тышкасöм вылö.

Сурсjасöн абiссiнскöj воiнjас ҙебсасöны евкалiптовöj чашщаjасын, коdi окружаjтö карсö. Iтальјанецjас ödjö корiсны сынöd куҙа подкрепленiје. Öтiк iтальјанскöj самолотöс, коdi новлödлiс воjскасö, вöлi ускöдöма абiссiнецjасöн.

Чукöртöм 12 мiллон 145 сурс шаjт

Республiка вöсна iспанскöj борецjаслы отсалöм куҙа фонdö сöм чукöртöм, коdöс востöма СССР-са профсоjузjас ставсоjузса Централнöj сöвет шыödчöм куҙа, сетiс 12 мiллон 145 сурс шаjт. Профсоjузjас ставсоjузса централнöj сöветын первоj секретар Швернiк jорт сетiс таjö суммасö бöр банкö da щöктiс сылы вужödны колана сумма французскöj франкjасöн, мöd ногöн-кö, 36435 сурс франк iспанскöj республiкаса премjер мiнiстр граждaнiн Хiрал нiм вылö iспанскöj правiтельство распоражeнiјеö.

(ТАСС)

„Легкöj кавалерiјалöн“ ставсоjузса реjd

Учебнiкjас da пiсменнöj прiнаdлежност абу dастöма

Выл велödчан во кежлö тырdаслун шеdödöмын ыжыd рол ворсö Комi Госiзdат da сылöн торгöвöj jукöd. Сылы колö тырмымöн dастыны учебнiкjас, тетраdjас da мукöd пöлöс уна нагляdнöj пособiјеjас. Велödчан пособiјеjаслы öнiнiн колö лоны местаjас вылын школаjасын. Iзdательство ескö i кутö тöd вылас таjöс, сöмын омöла тöждысö ысталöм вöснаыс. Складас куjлödö 137 сурс гöгöр тетраd, коdjасöс важöн-нiн позiс ыставны раjонjасö.

Началнöj da неполнöj среdнöj школаjаслы стабiлнöj учебнiкjас ыстöмын dелöыс некытчö шогмытöм. 54 сурс кнiга пыddi ыстöма сöмын 7 сурс гöгöр. Нiöтi екземпляр-на абу ыстöма iсторiја, грамматiка учебнiкjас, оз тырмыны комi стабiлнöj учебнiкjас. Печатö сетöма 23 учебнiк, а талун кежлö свет вылö петöма—16. Коjмöd da нолöd группаjасын велödчысjаслы комi кыв куҙа учебнiкjас нiöтi абу.

Нöшта омöлжык ужыс облпотребсоjуз вiҙ куҙа. Сiјö велödчан во кежлö некущöма оз лöсödчы. Селмагjасас учебнöj пособiјеjас оз ыстав. Сылыс он аҙҙы нiöтi селмаг, кöнi ескö тöргуjтiсны учебнiкjасöн da пiсменнöj прiнаdлежностöн. Облпотребсоjузса преdсеdател Томов jорт челаdлы култтöварjас нöбалöмсö лыddö iчöт dелööн.

Анdреj Маjскiј.

Велödам ВЛКСМ X-öd сјезdлыс шуöмjассö

Кожвiнскöj колхознöj первiчнöj комсомолскöj органiзацiја сбылыс бостсöма велödны ВЛКСМ 10-öd сјезdлыс шуöмjассö. Меdбöрја каdнас занатiје мунö быd кык лун мыстi, полiтшколаö волывлöны щöщ несоjузнöj томjöз.

Комсорг Канев нуödö бесеdаjас томjöз пöвсын, i öнi меdса бур томjöз колхозыс сетöнi шыödчöмjас пырны комсомолö, напiыс Семјашкiн I. А. стахановец, Iстомiна Марiја, Артејева Марiја, таjö jортjассö колхоз выдвiгаjтö канdiдатöн 15 воса jубiлеj празнуjтöм вылö.

Малограмотнöj da неграмотнöj diнö прiкрепiтöма грамотнöj комсомолецjасöс, коdjасöс наjöс велödöны грамотаö.

Максiмов.

Комсомолец Серовлöн самоотверженнöj поступок

Вöлörda (СевТАСС). Краснофлотскöj Набережнöj улiча вылын 89 номера керкаын олыс фотограф, Петров гöтырсö заводiтлiс вiны. Петров бостас чер da ускödчас гöтыр вылас, кöсjас керавны. Сiјö пöраö секi кутас мунны „Севернöj коммунар“ завоdса комсомолскöj комiтетыс секретар Серов jорт. Серов jорт ускödчас спасiтны Петровлыс гöтырсö. Секi Петров сöтас чернас повтöм комсомолецöс, коdi места вылас усö. Серов jорт омöл состоjанiјеын. Петровöс арестуjтöма.

К. dушiн

Ödjö вескödавны став öшыбкаjассö

ВЛКСМ обкомöн быdмöм куҙа нуödöм прöверка erdödiс уна комсомолскöj органiзацiјаjасöн (Кулöмdiн, Сыктыв, Jемdiн da карса) комсомолö прiмiтiгöн устав ҙугомjас. Выл уставын шуöма, мыj „ВЛКСМ шленö либö канdiдатö пырысjас ваjöны рекоменdацiја öтi воса стажа комсомолса кык шленлыс либö партiјаса öтi шленыс“.

ВЛКСМ Сыктывса раjком прiмiтiс комсомолö рекоменdацiјаjастöг 23 мортöс, Jемdiнса—2 мортöс, Кулöмdiнса—9 мортöс, Горком—7 мортöс, таjöн ВЛКСМ раjкомjас da Горкомгрубöја ҙугiсны ВЛКСМ устав. ВЛКСМ раjкомjасса некыын секретарjас, кыҙi шуам Сыктыв раjкоммолыс Сметанiн jорт, комсомолö прiмiтан тащöм практiкасö обjасняjтöны сiјöн, мыj комсомолö пырысjаслöн шыödчöмjасыс воiсны первiчнöj органiзацiјаö ВЛКСМ-лöн X-öd сјездöҙ, мödногöн-кö, ВЛКСМ-лыс выл уставсö вынсödтöҙ. Но таjö помкаыс оз вермы служiтны оправdанiјеöн. Комсомолö пырöм jылыс сјезdöҙ сетöм шыödчöмjас сiјö-жö Сыктывса раjонас вidлавсiҙ раjком бjуро вылын сјезd бöрас-нiн, на пöвстыс унжыкыс маj da jун тöлысjасын. Сiҙ-кö став пöрысjассö колö вöлi прiмiтны выл устав серті, но таjöс ВЛКСМ уна раjкомjас ез гöгöрвоны, либö ез кöсjыны гöгöрвоны, da сiјöн грубöја ҙугiсны ВЛКСМ-лыс уставсö прiјом jылыс.

Уставын шуöма, мыj:

„Рекоменdацiјаjас прöвераjтсöны меставывса комсомол комiтетjасöн, обязательнö прiмiтöм jылыс вопроссö обсуждаjттöҙ.

Рекоменdуjтысjас нуöны кывкутöм рекоменdуjтан вöснаыс da поdувтöм рекоменdацiја сетöмыс поdвергаjтчöны соjузнöj взысканiјеö вескiг комсомолыс вöтлöмöҙ“.

I танi ВЛКСМ раjкомjас ез серjознöја матödчыны таjö зев важнöj могсö разрешiтöм dінас. Некымын раjкомjасса секретарjаслы кажiтчö, мыj тырмымöн öтi кыв, прöстöj бумага вылö гiжöм рекоменdацiја, меdым лоны тырвыjö бур рекоменdательöн, а мыj гiжöма пыщкас, а мыj петкödлö ачыс рекоменdуjтан jортыс, öтвечаjтö-ö сiјö став сiјö корöмjасыслы, коdjас jылыс вiставсö уставын, раjкомjас ез iнтересуjтчыны. Таjö тыdалö Сыктывса ВЛКСМ раjком прiмерыс. Сенi комсомолö пырыс Палшин Леонiдлы (Поjол сiктсöвет, колхоз „Социализм“) мöd Палшин сетö тащöм нога рекоменdацiја:

„Сета таjöс Палшин Леонiд jортлы сыын, мыj сiјö збыл кöсjö лоны комсомол раdjасын. Палшин“

Сыктывса раjкоммол аскаdö ез вескöd таjö тырмытöмторсö, танi петкödчö небрежностлöн, невнiмательностлöн елементjас, коdjас нуöны ВЛКСМ-лыс уставсö грубöја ҙугöм dінö. Ҙiк лекны поҙтöмöн ВЛКСМ Сыктывса раjком ужалан практiкаын лоöны i сещöм фактjас, кор рекоменdацiјаjас ез вöвны сетöмаöс первiчнöj органiзацiјаын комсомолö прiмiтöм jылыс вопроссö вiдлалiгöн, а сöмын вöлi сетöма ВЛКСМ раjком бjуро вылö, кыҙi таjö вöлi межаdорса первiчнöj органiзацiјаын, кöнi кык нылöс прiмiтiсны комсомолö собранiје вылын рекоменdацiјаjастöг, а ваjiсны наjöс сöмын раjком бjуро вылö.

Колö гöгöрвоны, мыj ВЛКСМ-лöн устав корö, меdым рекоменdацiјаjас прöвераjтсiсны меставывса комсомол комiтетjасöн раjком бjуро вылын вiдлавтöҙ. I наjöс колö ваjны быт первiчнöj органiзацiјаын прiјом jылыс вiдлалiгöн, меdым не сöмын раjком, но i ачыс первiчнöj органiзацiјаыс вермiс меdвоҙ бура тödмасны da бура тödны не сöмын комсомолö пырысöс, но i рекоменdательöс. I сöмын таjö условiје dырji первiчнöj органiзацiја вермас решаjтны вопрос комсомолö прiмiтöм jылыс. ВЛКСМ раjкомjаслы таын колö отсавны ассыныс преdставiтельjасöс первiчнöj органiзацiјаjасö ыстöмöн сiҙ, меdым наjö вермiсны ВЛКСМ-лыс уставсö разјаснаjтöмкöd öтщöщ тödмасны i рекоменdательjаскöd i аскödныс, комсомолö пырысjаскöd da сöмын та бöрті колö решаjтны вопрос раjком бjуро вылын.

Уставын шуöма:

„Комсомол шленjасö прiмiтсöны воҙынмуныс, прöверiтöм, сöветскöj властлы преdаннöj томjöз рабочöjjас, крестанаjас da служащöjjас пöв стыс.

Комсомол раdjасö пырны кöсjысjыс-кö нöшта тырмытöма-на поdготовiтчöма ВЛКСМ шленö прiмiтöм вылö, сiјö прiмiтсö кваjт тöлыс кежлö канdiдатöн. Канdiдатскöj стаж лöсödсö сы могыс, меdым комсомолö пырны кöсjыс гöтовiтчiс сы вылö, тödмасiс ВЛКСМ программаöн da уставöн da бырödiс ассыс полiтiческöj неграмотностсö. Комсомолö прiмiтöм нуödсö iнdiвiдуалнöj пöраdокöн“.

Кажiтчö ескö гöгöрвоана вiсталöма уставын, но ВЛКСМ Jемdiнса раjком ҙугiс ВЛКСМ уставлыс таjö пунктсö, прiмiтiс комсомолö П. Н. Матвејевöс, коdi ылöҙ-на абу воҙынмуныс.

Первiчнöj органiзацiја прiмiтö сiјöс комсомолö апрел 26-öd лунö, а апрел 30-öd лунö обсуждаjтö сы jылыс вопрос общщöj собранiје вылын (ВЛКСМ Раjкомöн вынсödтöҙ), вöвjас dінö омöл отношенiјеыс da вöрлеҙöмын омöла ужалöмыс, субтödö вопрос комсомолыс вöтлытöҙ, но колтчö чорыd выговорöн. ВЛКСМ раjком сы пыddi меdым разберiтчыны бура, мыj аснас петкödлö Матвејев, мылла первiчнöj органiзацiја апрел 26-öd лунö прiмiтiс комсомолö, а апрел 30-öd лунö-нiн субтödö вопрос вöтлöм jылыс, вiдлалö Матвејев jылыс, jун 11-öd лунö, прiмiтö сiјöс вескыdа ВЛКСМ шленö рекоменdацiјаjастöг. ВЛКСМ раjком кыкпöв ҙугiс устав, öтчыd прiмiтiс комсомолö прöверiттöм, не воҙынмуныс jортöс, мöd-кö—рекоменdацiјаjастöг.

Ҙiкöҙ лекны поҙтöмöс i сещöм фактjас, кор комсомолö вылыс прiмiтöмjаскöd комiтетjасöн оз нуödсы некущöм уж. Горкоммол 2-öd кварталын прiмiтiс „49“ мортöс, но нöгчыd наjöс ез чукöртлы, ез сорнiтлы, ез iнтересуjтчы кущöм налöн запросjасыс, мыjöн колö налы отсавны. Тащöм-жö положенiјеыс Jемdiнса, Кулöмdiнса, Сыктывса da Шоjнатыса раjкомjасын. Колö вылыс прiмiтöмjаскöd нуödны совещанiјејас раjкомjас берdын наjö уж, велödчöм da с. в. вопросjасöн. Торjа внiманiје колö торjödны канdiдатjаслы, кыҙi таjöс корö устав, меdым на пöвстыс быdöн тödмасiсны программаöн da уставöн, бырödiс ассыс полiтiческöj неграмотностсö.

„Комсомолö прiмiтöм воҙвылын колö вiдлавны основнöj daннöjjассö, коdjасöс ас jывсыс вiсталö пырысыс, da вопросыс

Шојччан лунö вöрзавоԃын

Сԋімок вылын: Сыктывкарса вöрзавоԃыԍ стахановец Г. А. Скріпов. Ужалö кочегаркаын машіԋістöн. Ԏехекзамен сԁајтіс „хорошо“ вылö.

Öтувја шојччан лунöн вескöԁлыԍ тројкалöн август 5-öԁ лунԍа рытö ставсö вöлі вöчöма. Чукöртöма ворсан інструментјас, інԁöма вескöԁлыԍјасöԍ торја-торја группајас вылö, корöма музыка, гуԁöк, завоԃса цехјасö öшöԁöма јуöртöмјас, мыј август 6-öԁ лунö вöрзавоԁса томјöз мунöны шојччыны Сыктыв берег вылö.

Часі стрелка локтіс 12-ö. Шонԁі ԁа посԋіԃік кымöрјас ԋумјалöны шојччыԍјас вылö. Ԃухöвöј музыка поԍолокјас плöшщаԃ вылын кыпԋыԁа ворсö „Марш веселых ребят“. Бокынжык кылö гуԁок шы, но сылöн шыыс вошласö музыка веввыртöм улö. Јöз соԁö і соԁö, чукöртчöны томјöз, олöма, гозјајас, ԋімкоԃöн ԋумјалöны чужöмјасыс налöн, быԏԏö-кö öзјалöны біöн.

Јöз чукöр сіԅімԃасыԍ-ԋін петіс. Ставыс празԋішнöј паԍкöмаöԍ. Оркестр ворсöм шы улын аԅԅывтöг локтісны Сыктыв віж берег вылö. Сені шонԁілöн міча лучјасыс, посԋіԃік кустјас ԁа сöстöм сынöԁ шымыртöмöн прімітісны најöс. Музыка ворсö ԃолыԁöԍ ԁа гажаöԍ. Морт кыԅ кымын пырісны Сыктылö сԁајтны ГТО значок вылö плаваԋіје куԅа нормајас. Мöԁ группа шыблалöны граната, нывјас четчалöны — треԋірујтчöны. Којмöԁ группа—пара ԁасыкымын јöктöны „ваԉс“. Прöста ԋекоԁ оз ов, ставныс мыјöн-кö заԋатöԍ.

Кырјылö пуксöмны струԋԋікјас ԁа асланыс інструментјас вылын нуöԁöны кущöм-кö моԏів. Шахмат, шашкі, ԁоміно ԁа уна мукöԁ пöлöс ворсанторјас оз тöԁны „шојччöг“. Öԏіјас ворсöмсö оз-на помавны, а сені-ԋін öчереԃын сулалöны мöԁјас.

Сені-жö ічöԏік кыԅпу бокын морт 15 кымын кывзöны „Серԁце“ паԏефон вылыԍ ворсöм. Гöгöр кылö ворсöм, шуткајас. Берегыс лолалö уна рöма плаԏԏöјасыԍ, лолалö јöз вöрöмыԍ ԁа сералö помԍа кыпыԁ гажыԍ. І тајö став гажыслöн, раԁлöмлуныслöн кыптöԁіс јöлöгаԍö Сыктыв кывтыԁ і катыԁ ԁа шымыртö ас улö мöԁар берегыԍ паԍкыԁ, туруна віԅјассö колхозлыԍ.

Со помалісны нывјас 100 метр вылö котралöм. На пііс Моторіна јорт (мöԁ во-ԋін ужалö завоԁас) абу вермöм сԁајтныԍ ԁа фізрук Пыԍтін јортöс уверајтö— „віԅöԁлы, мöԁыԍ тащöм сборыԁ лоö-ԁа ԋепременнö сԁајта“.

Тащöм гажа шојччöмјассö котыртныс колö і мукöԁ комсомоԉскöј организацијајаслы.

Андрі-Зујԁ.

Сԋімок вылын: Ԋіна Канова, Ԏеԋԏуковса піоԋерлагерын шојччігöн весöн соԁіс 3 кілограмм.

Јубіԉеј кежлö гырысԅык вермöмјасöн

Ме „Перелом“ колхозыԍ, Мутнöј сіктсöветулыԍ, ужала ԏеԉаԏԋіцаöн 3-öԁ во. Ставсö аслам ужалігöн быԁті 90 кукаԋ. Кукаԋ кулöм ег-на тöԃлы, ставыс быԁмöны бура ԁа мічаöԍ. Ловја вес суткінас шöркоԃа сета 600-700 грамм јур вылö, а торја кукаԋјаслыԍ—1 кілограммöԅ.

Став ужыс ԏеԉаԏԋікын мунö чорыԁ распораԃок серԏі: чісԏіта, мыԍка кукаԋјасöԍ ԁа оланінсö аскаԁö.

Ме ола гажаа ԁа лöԍыԁа, ԁа і мыј меным ԋе овны тащöм шуԁа каԁö, кор сöлöмыԁ öзјö і ачыс кыскö уж ԁорас. Меным сöмынна 21 арöс і ме бура гöгöрвоі, мыј воԅö нöшта-на лоö олöмыс гажа ԁа бур.

Јуԋ 14-öԁ лунö колхознöј первічнöј комсомоԉскöј организација менö прімітіс ԉеԋінскöј комсомол раԁö.

Сіјö луныс меным вöлі ыжыԁ праԅԋікöн, коԁöс ԋекор ог кöсјы вунöԁны.

Комсомолö пыртöԅ-ԋін ме велöԁлі комсомоллыԍ уставсö, öні завоԃіті велöԁчыны комсомоԉскöј поԉітшколаын, кöні велöԁам комсомол Х-öԁ сјезԁлыԍ маԏеріалсö ԁа обсужԁајтам СССР-са конԍԏітуцијалыԍ проектсö.

Такöԁ öтщöщ ме ог вунöԁлы, мыј мі öні вічччыԍам Комі областлыԍ 15 воԍа славнöј јубіԉеј, коԁ кежлö ме ԍета кыв нöшта-на буржыка ужавны ԁа велöԁчыны.

Јубіԉеј кежлö лöԍöԁчігöн выԉыԍ беԉіта став ԏеԉаԏԋікöс, гіжöԁа плакатјас, лозунгјас. Ачым вура міча плаԏԏö ԁа гажаа коԉԉала праԅԋіксö.

Кустышева.

Менö воԍпітајтіс комсомол

Гажтöмöԍ вöлíны лунјасыс, кор менö ԏöтка колöԁіс гортö, торјöԁіс аслам пöԁругајас ԁорыԍ школаö мунöмыԍ. Гоԉаöј гöрԅԅаԍö, кор тöԁ вылö уԍас аслам чеԉаԃ ԁырԍа олöмöј. Велöԁчöм јылыԍ мöвпјас коԉлісны сöмын мöвпјасöн. Локта-ԋін вöлі тырправаа сöветскöј гражԁанкаöԅ, а муртса-на кужі кырымаԍны. Јанԅім вöлі јöзԍыс, мыј ме, том ныв, малограмотнöј.

1929-öԁ воԍа јанвар тöлыԍöԅ мöвпалі велöԁчöм јылыԍ. Век јанԁыԍі пырны школаö, но баԏ-мам ԁорыԍ томöн коԉöм вöсна, ԏöтка менамöн ез лыԁԃыслы „Велöԁчыны ԋекор, колö ужавны“.—шулывліс сіјö. Таԅ інԃівіԁуаԉнöј овмöс менö öтԁортліс велöԁчöмыԍ. Но ме куті корԍны мöԁ тујјас. Ԏöткаыс гуԍöн завоԃіті ветлывлыны ԃереваннöјса лыԁԃыԍан керкаö. Ветлывлі комсомоԉскöј собраԋіјејас вылö. Комсомол уж меным кажітчіс. Сеԍса сеԏі шыöԁчöм комсомолö пырöм јылыԍ. Öԏі лунö мем јуöртісны:—„талун-пö 7 часын комсомоԉскöј собраԋіје. Теныԁ колö локны быԏ. Рытнаԁ собраԋіје вылö локныԁ ԍормі. Сіԅім час пыԃԃі локті 8 часöн. Јанԅім вöлі весіг пырныс. Сöмын-на ешті порогсö вужны, а менԍым öԏі комсомоԉец јуалö-ԋін: „Гуԍа! мыјла собраԋіје вылаԃ ԍормін?“ вочакыв-на ег ешты сетны, а мöԁ комсомоԉец вісталö-ԋін менԍым помкаöԍ—навернö-пö ԏöткаыс ез леԅ. Ԃерт тајö вöлі збыԉ.

Ԃереваннöјса комсомол јачејкалыԍ поручеԋіјејассö первој лунјасԍаԋ завоԃіті выполԋајтны. Ыжыԁ вԋімаԋіје пуктылі велöԁчöм вылö. Велöԁі комсомоллыԍ уставсö. Устав менö вооружітіс ԋе сöмын велöԁчöмö, но і проізвоԁственнöј вопросјасö.

1930-öԁ воын ԃереваннöјса комсомол организацијаыԍ уна комсомоԉецöԍ ыстісны мыԍԍа комсомоԉскöј учԉесхозö — сетчö щöщ вескалі і ме. Ужалім сені зев бура. Проізвоԁственнöј вопросјас решајтöмкöԁ заԋімајтчім воԍпітаԏеԉнöј ужöн. Комсомоԉскöј собраԋіје бöрјіс комсомоԉскöј коԉԉекԏів бјуроԍа шԉенö.

1931-öԁ воын комсомоԉскöј организација менö команԃірујтіс раԃіо курсјас вылö. Курс помалöм бöрын сöмын-на ужала тöлыԍ, а кулöмԁінса рајкоммол менö-ԋін команԃірујтö велöԁчыны СПШ-ö. Сені велöԁчі кык во, ԁа кык-нан вочöжыԍ вöлі комсомоԉскöј коԉԉекԏів бјуроԍа шԉенöн. Кык воԍа велöԁчан каԁ меным вöлі куԉтура кыпöԁан куԅԋіцаöн. І сы бöрын пыр-на ужала руковоԃашщöј комсомоԉскöј ужјас вылын.

Öні ола комсомоԉскöј ԍемјаын, комсомоԉецјас самöн воԍпітајта асԍым піöс Волоԃаöс. Сылöн быԁмöмыс ԋекущöма оз отлаԍԏітчы аслам быԁмöмкöԁ. Шуԁа менам Волоԃа, мыј сіјö быԁмö комсомоԉскöј ԍемјаын ԁа гажаа олан каԁö.

А. Коԉесова.

прімітöм јывԍыс віԁлавсö первічнöј комсомоԉскöј организацијаса коміԏетöн, решајтсö первічнöј организацијаса общщöј собраԋіјеöн ԁа лоö вынаöн комсомол рајком ԉібö горком бјуроöн вынԍöԁöм бöрын“ (ВЛКСМ уставыԍ).

Прöверка петкöԁліс, мыј ВЛКСМ уставлыԍ і тајö пунктсö, пырыԍјаслыԍ основнöј ԁаннöјјассö п р ö в е р і т ö м к о т ы р т ö м пыԃԃі, ԅугісны, ВЛКСМ Кулöмԁінса рајком ԋе сöмын ез котырт тајö прöверкасö, но прімітіс комсомолö ԍінсајын, бјуро вылö корлытöг 29 мортöс, Сыктывса рајком-кö прімітіс комсомолö пырыԍјасöс бјуро вылö корлöмöн, то віԁлавтöԅ бура прöверітöм ез котырт. Тащöм-жö фактјас емöԍ мукöԁ рајоннöј организацијајасын. Најöс пыр-жö колö вескöԁны, кыԅі тајöс корö ВЛКСМ-лöн устав.

Уставын шуöма, мыј „ВЛКСМ шԉенјаслöн ԁа канԃіԁатјаслöн стажыс лыԁԃыссö соответствујушщöј первічнöј комсомоԉскöј организација öтувја собраԋіјеöн прімітöм јывԍыс решеԋіјесö вöчан лунԍаԋыс“.

ВЛКСМ Јемԁінса рајком і таԋі леԅіс ВЛКСМ устав грубöја ԅугöм, выпішітіс 24 комсомоԉецлы комсомоԉскöј біԉетјас ԁа прімітан ԁатасö пуктіс ез первічнöј организацијаöн вынԍöԁан лунԍаԋ. Рајком леԅіс таԋі кык öшыбка: Öԏі-кö стаж јылыԍ ВЛКСМ устав ԅугöм; м ö ԁ-к ö — порԏітіс 24 комсомоԉскöј біԉет.

Комсомолö прімітöм корö меԁԍа ԍерјознöј матыстчöм ԁокументјас оформітöмын, шуам анкетајас, öтувја комсомоԉскöј собраԋіјелыԍ ԁа рајком бјуролыԍ протоколјас. ВЛКСМ торја рајкомјас матыстчісны тајö зев важнöј участок ԁінас кывкуттöма. Тајö кывкуттöмыс меԁвоԅ лоö сыын, мыј комсомолö пырыԍјаслы анкетајас гіжԍöны ԋебрежнöја, оз гіжԍы öтувја комсомоԉскöј собраԋіјелöн ԉібö ВЛКСМ рајком бјуро шуöмö прімітöм јылыԍ, оз інԁыԍԍы чісло ԁа коміԏетса ԍекретарлöн кырымпас, пырыԍјаслöн анкетајас заполԋајтԍöны оз тырвыјö. Кыԅі тајö вöліс Сыктыв рајонын, Чугајева Аԋісіја (Межаԁорыԍ) анкеталыԍ первој боксö ез заполԋіт, а сöмын мöԁар бокас гіжіс шыöԁчöм комсомолö пырны кöсјöм јылыԍ. Сыыԍ омöлԅык, кор анкета пыԃԃі пырыԍјас гіжöны шыöԁчöмјас ԋајтöԍ бумага тор вылö. ВЛКСМ Сыктыв рајкомса ԍекретар Сметаԋін јорт ԁа мукöԁ зілöны тајö објасԋітны сіјöн, мыј абуöԍ анкетајас. Тащöм зајавԉеԋіјеыс оправԁаԋіјеöн ԋекущöма служітны оз вермы. Ԁокументјас (анкетајас, рекоменԁацијајас, справкајас ԁа с. в.) оформітан тащöм практікаыс меԁвоԅ вісталö ВЛКСМ рајкомöн тајö важнöј участок ԁінас кывкуттöм отношеԋіје јылыԍ ԁа оз сöмын сіјö, таԋі петкöԁчö мијан торја работԋікјаслöн ужас ԋекуԉтурностыс. Гырыс тырмытöмторјас емöԍ ВЛКСМ рајком бјуролыԍ протоколјассö оформітöмын. Татчö колö вајöԁны сіјöс, мыј ö ԏ і-к ö протоколјассö оз гіжԍы пырыԍлöн поԁробнöј ԁаннöјасыԍ; м ö ԁ-к ö — уна случајын ԅік оз інԁыԍԍы рекоменԁаԏеԉјаслöн канԃіԁатурајасыԍ ԁа тавöсна сöкыԁ суԃітны протоколјас серԏі емöԍ рекоменԁаԏеԉјас ԉібö абу; к о ј м ö ԁ-к ö — прімітöм јылыԍ шуöмјассö шогмытöма оформітöм, поԅö вајöԁны ԋекымын факт.

Межаԁорса первічнöј организација прімітö ВЛКСМ шԉенö Ԁавыԁова Марјаöс. Тајö шуöмсö віԁлалігöн рајком бјурö прімітö Ԁавыԁоваöс канԃіԁатö сіјöн моԏівірујтöмöн, мыј сіјö абу поԁготовітчöма. Сіԅкö рајкомлы колö вöлі отмеԋітны Межаԁорса первічнöј организацијалыԍ Ԁавыԁоваöс ВЛКСМ шԉенö прімітöм јылыԍ шуöмсö, сіјöс канԃіԁатö вынԍöԁöмöн. Рајком та пыԃԃі вöчіс тащöм шуöм „Вынԍöԁны Межаԁорскöј первічнöј организацијалыԍ шуöмсö Ԁавыԁоваöс ВЛКСМ канԃіԁатö прімітöм јылыԍ“.

Сы пыԃԃі, меԁым мунны первічнöј организацијаö ԁа разјасԋітны комсомоԉецјаслы, сыкöԁ щöщ і Ԁавыԁовалы, мыјла рајком ез прімит Ԁавыԁоваöс ВЛКСМ шԉенö ԁа отмеԋітіс первічнöј организацијалыԍ шуöмсö, сіјö вöчіс кывкуттöма „первічнöј организацијаöс вынԍöԁöм“.

ВЛКСМ Сыктывса рајком бјуролöн 1936-öԁ воԍа мај 16-öԁ лунԍа протоколын Пыԍтін Ԏіхон јортöс комсомолö прімітöм јылыԍ ԃелö віԁлалігöн гіжöма: „прімітны ВЛКСМ-ö, а кыԅі прімітны шԉенö ԉібö канԃіԁатö сы јылыԍ абу шуöма.

Поԅö тащöм фактјассö вајöԁны мукöԁ рајонјас куԅа, но і тајö-ԋін тырмымöн.

Сы могыԍ, меԁым став рајкомјаслы ԁа горкомлы тајö фактјасыԍ вöчны вывоԁ ԁа прімітны мерајас тајö ԏерпітны поԅтöм тырмытöмторјассö бырöԁöм куԅа колö гöгöрвоны комсомолын вескöԁлыԍјаслы, мыј тајö абу прöстöј ԏехԋіческöј уж. Еща-öмöј мијан сещöм фактјасыс, кор торја комсомоԉецјас, коԁјас воштісны комсомоԉскöј ԁокументјас (біԉет ԉібö карточка) ԉібö коԁјасöԍ ԋеправіԉнöја вöтлöма, а бöрас восстановітöма бöр комсомолö, ветлöԁлöны, кісԏöны комсомол коміԏетјаслыԍ порогјас, меԁым получітны справка, тöԁмавны комсомолö пыран точнöј ԁатајас ԁа кор комсомол коміԏетјас асланыс архівјасын ԁа протоколјасын роітчöмöн оз аԅԅыны најöс. Тајö поԅö објасԋітны сöмын комсомолö прімітігöн ԁокументјас оформітöм ԁінö преступнöј, ԋебрежнöј отношеԋіјеöн. Прімітöм куԅа ԁокументјас ԁа шуöмјас оформітöмыԍ кывкутö меԁвоԅ рајкомса ԍекретар. Сылы колö і сіјöн заԋімајтчыны, а ԋе переԁоверајтны сіјöс ԏехԋіческöј ужалыслы. Комсомолö прімітöм ԃелöјас колö храԋітны рајкомса ԍекретарлы. Ԍорԋіыс мунö оз прöстöј бумага анкета јылыԍ, ԍорԋіыс мунö ԁокумент јылыԍ, коԁі поԁтвержԁајтö ловја морт јылыԍ, сыöн ԉеԋінскöј комсомол ԁінö прінаԁԉежност јылыԍ.

Чітајевса стахановецјас

Ԋаԋ уберітöмын меԁбур стахановецјас: „Југöр“ колхозыԍ Вјачеслав ԁа Георгіј Кустышевјас ԁа трактор колхозыԍ Хоԏемов јортјас ужын проізвоԃіԏеԉност кыпöԁöмын петкöԁлöны образецјас. Најö вунԁан машінаöн сменаын вунԁöны 6 гаöн, нормасö тырталöны 200 прöч вылö.

Обрезков.

135

Сыктывса ɢерпасјас

ВЛКСМ Х-ӧd сјезdӧн прімітӧм ВЛКСМ устав, комсомољскӧј органјзацијајаслы ем ʒугны поʒтӧм закон. Кыʒі-жӧ тајӧ dокументсӧ пӧртӧны олӧмӧ комсомољскӧј органјзацијајасын? — Ђерпітны поʒтӧма. Устав нарушајтан практікаыс меdɢа јона тыdалӧ Сыктывса комсомољскӧј органјзацијаын. МТС-са органјзација комсомолӧ пріміталӧ огуљнӧја.

Куњібса тракторнӧј бріґаdаыɢ тракторіст Јуркінӧс прімітӧны ВЛКСМ шљенӧ, кӧт і сіјӧ полјтіка боксањ абу поdготовљеннӧј. Оз тӧd рајкоммолса ɢекретарыслыɢ овсӧ. Кор ме јуалі Јуркінлыɢ — „мыјла міɢа пыран комсомолӧ?“ Сіјӧ вочавіʒіс: „ме dінӧ локтіс комітетса ɢекретар Старцев јорт dа віɢталіс: Јуркін јорт, теныd ковмас пырны комсомолӧ. Гіжіс шыӧdчӧм dа помас менӧ щӧктіс кырымаɢны. Ме пукті асɢым кырымпас. Рајкоммолӧ менӧ ез корлыны. Бјуроыс вынɢӧdӧма астӧг. А њеdыр мыɢті ыстӧ-њін комсомољскӧј біљет. Со і ставыс.

Јуркін јорт комсомолӧ пыртӧʒыс полјтшколајасын абу велӧdчылӧма. Гаʒетјас оз лыdфы, сіјӧ і ачыс сознајтчіс, мыј-пӧ ме, полјтіка боксањ абу-на поdготовітӧм.

Лыdфісны-ӧ Сыктыв рајкоммоллыɢ ɢекретар ɢметањін dа МТС-са ɢекретар Старцев јортјас комсомоллыɢ уставсӧ? Буракӧ, абу. Налы рекомендујтам тӧdмаɢны комсомол Х-ӧd сјезd маʒеріалјасӧн, торјӧн-њін уставӧн dа устав којмӧd пунктнас.

К— в.

Вунӧdӧм органјзација

Іʒваіљ ɢіктса „Гӧрd партізан“ колхоз берdса первічнӧј комсомољскӧј органјзација рајонɢањ 400 кілометр сајын. Та вӧсна рајкоммол тајӧ органјзацијасӧ ʒікӧʒ вунӧdӧма. Іжмаса рајкоммол інструкторјасӧс мӧdӧdлӧм пыdфі веɢіг оз ыстыны њекущӧм піɢменнӧј інdӧdјас, јуаɢӧмјас вылӧ оз ӧтвечајтлыны.

1935 воɢа фекабр 12-ӧd лунӧ первічнӧј органјзација прімітліс комсомолӧ школаын велӧdыɢ, Борісов фмітріј Њіколајевічӧс. Но талунја лунӧʒ огӧ тӧdӧ вынɢӧdӧма абу сіјӧс комсомолӧ.

Піоњер органјзација уж пуктӧм куʒа зев-жӧ унаыɢ јуаɢлім, но њекущӧм інdӧd ні отсӧг ез вӧвлы.

Ӧтчыd рајкоммолса інструктор ɢемјашкін јорт кыʒкӧ воліс dа віɢталіс, мыј „рајкоммолӧ јуаɢан піɢмӧјасыс зев уна воалӧны-dа ӧтвечајтныс огӧ вермӧ“. Ферт, тајӧ віɢталӧмыс вӧлі ескытӧм.

Уљашев.

Кылӧdчыɢјас вӧсна оз тӧжdыɢны

Час вӧрпунктын (Сыктывdін р-н) кылӧdчыɢјас пыщкын њекущӧм куљтурнӧј уж абу пуктӧма. Гаʒетјас вајлӧны зев гежӧdа dа і сіјӧ лыdфыны њекор оз ɢурлы, курітӧны. Томјӧзлӧн ыжыd желањіје ем прӧст каdсӧ кољљӧdны куљтурнӧја, но шашкі ні шахмат њекытыɢ он аʒʒыв. Куљтурнӧј уж пуктӧм вӧсна вӧрпунктын њекоd тӧжdыɢыɢ абу. Профорг Маљцевлы таӧʒ быттӧ фелӧ абу.

Часса Вас.

Сыктывкарса Кіров њіма, куљтура dа шојччан паркын томјӧз ворсӧны шахматӧн.

А. А. Чевскіјлы ɢетӧма нароdнӧј учітељлыɢ персонаљнӧј звањіје

Август 3 лунӧ Кулӧмdін рајонын завофітчіс учітељјаслы аттестација. Август 4-ӧd лунӧ аттестаціонӧј коміɢɢіја беɢеdујтіс фереваннӧјса школаын велӧdыɢ — Чевскіј јорткӧd. Аљександр Аљександровіч учітељскӧј уж вылын ужалӧ 29 во. Помавлӧма 1907 воын Вӧлӧгdаса dуховнӧј ɢемінарија.

Аттестаціоннӧј коміɢɢіјаса јуралыɢ Мофанов јорт ɢеталӧм вопросјас вылӧ Чевскіј јорт ɢетӧ софержатељнӧј ӧтветјас.

Аљександр Аљександровіч ыжыd отсӧг ɢетіс метофіка куʒа і том велӧdыɢјаслы. Сіјӧ бӧрја кывјасын шуіс: „Ме пукта асɢым став вын, меdым бура воɢпітајтны быdмыɢ покољењіјеӧс. Такӧd щӧщ кута аслам опытјас вылын велӧdны том велӧdыɢјасӧс“.

Аттестаціоннӧј коміɢɢіја шуіс А. А. Чевскіјлы ɢетны нароdнӧј учітељлыɢ персонаљнӧј почотнӧј звањіје dа коріс рајісполкомлыɢ выdвіњітны јубіљејнӧј торжествојас вылӧ фељегатӧн.

Кулӧмdін. **Јогор Вањ.**

Ужалыɢ јӧз творчестволы смотр

Август 12 лунӧ Іʒва рајонын лоӧ нуӧdӧма хуdожественнӧј олімпіаdа. Олімпіаdалӧн могыс сыын, меdым петкӧdлыны ужалыɢ јӧзлыɢ хуdожественнӧј творчествосӧ. Сені кутасны выступајтны хоровӧј, музыкаљнӧј dа dрамаtіческӧј самофејатељнӧј выступљењіјејасӧн.

Олімпіаdа кежлӧ бура гӧтӧвітчіс Бакурса „Комсомољец“ колхоз. Налӧн хоровӧј кружокӧ кыскӧма ње сӧмын томјӧзӧс, но щӧщ старікјасӧс dа старукајасӧс.

Њ. Фомін.

Томјӧз гіжӧны

Наљімов оз мынты аљімент

1-ој участокса нарсуd Наљімов Васіљеј Аљексаdровічлыɢ суфітліс Час ɢіктсӧветувса граждanка Торлоповалы, кага верdӧм вылӧ, аљімент 10 шајтӧн тӧлыɢ. Каdыс коліс-њін ʒоњ во, но Наљімов ӧті шајт ез-на мынтыв. Та куʒа вӧлі шыӧdчылӧма рајонувса dа областувса прокуратураӧ, но њекыɢањ њекущӧм отсӧг ез ɢетлыны, меdым перјыны аљімент. Наљімов ужалӧ В-Човјын наdзорын.

Торлопова.

Позорнӧј прімер

Комсомољец Куланов Васіљіј ужалӧ Сыктывкарса хљебопекарњаын фелопроізвофітељӧн. Ӧні сіјӧ локтіс отпускӧ Кібра ɢіктсӧветувса „1-ој мај“ колхозӧ. Куланов петкӧdлӧ колхоʒњікјаслы позорнӧј прімер. Ʒоњ тӧлыɢӧн колхозса уж вылӧ петавліс сӧмын 2 лун. Куланов пуктіс аслас скӧтыслы віт зорӧd турун. Сетӧны щӧщ ужӧdіс чојјассӧ, најӧс колхознӧј уж вылӧ петӧмыɢ пыр торкаліс. Ње комсомољскӧј повефењіјеыɢ Кулановӧс колӧ кыскыны сојузнӧј кывкутӧмӧ.

Парначев.

Аныбын (Шојнаты рајон) 11 комсомољец. На пыщкыɢ кык комсомољец А. П. Казарінов dа С. Е. Лобанов јортјас сојуз пыщса олӧмын оз участвујтны. Комсомољскӧј собрањіјејас вылӧ dа полјтзањатіјејас вылӧ оз волывлыны, шљенскӧј взносјас аскаdӧ оз мынтавны, гаʒетјас оз лыdфыны. Полјтзањатіје вылӧкӧ коран кӧсјыɢасны локны, а віччыɢны кутан-dа оз локны.

А. Молот.

Кыʒі ті оланныd?

(ɢорњітӧм вылӧ)

Важɢа царскӧј Роɢɢіјаын dај ӧні капіталјɢтіческӧј госуdарствојасын нывбабајас вӧвлісны dај лоасны кывтӧм пемӧсјас коdӧɢ праватӧмӧɢ. Капіталјзм dырјі нывбабајас олӧны њемжаљіттӧм експлоатација улын.

Ʒік мӧdарӧ міјан Сӧветскӧј Сојузын. Міјан нывбабајаслы паɢкыd поʒанлунјас ɢетӧма творческӧја ужалӧм вылӧ, куљтура кыпӧdӧм вылӧ, гажа dа шуdа олӧм вылӧ. Сӧветскӧј сојузса нывбабајас мужікјасмоз-жӧ пӧљзујтчӧны ӧткоd праваӧн. Сӧвет сојузса нывлӧн верӧссајӧ мунӧм бӧрын, кољӧны сіјӧ-жӧ правајасыс, кущӧм правајасӧн пӧљзујтчіс ныв dырјіыс.

Но міјан емӧɢ-на уна нывбабајас, коdјас асланыс ɢетӧм правајасӧн оз пӧљзујтчыны. Тајӧ лоӧ гӧгӧрвотӧм понdа. Ферт, тащӧм торјасыd міјан зев-њін еща, но емӧɢ-на. Но міјан емӧɢ-нажӧ сещӧм нывбабајас, коdјас асɢыныс правајаснысӧ гӧгӧрвоӧмаӧɢ ʒік мӧd ногӧн. Талунја гіжӧdын мі бурещ та јылыɢ ɢорњісӧ і панам.

* * *

Најӧ ӧтлааɢісны Сыктывкарын во 3—4 сајын. Гозја вӧліны кыкнанныс ӧті ɢіктыɢӧɢ. Ӧтлааɢӧм бӧрын восӧ кымын олісны бура. Шуdа вӧлі налӧн олӧмыс секі. Мӧdа-мӧdсӧ рафејтісны. Ужјас бӧрын најӧ ӧтлаын ветлывлісны кіно вылӧ, ɢпектакљ вылӧ, гуљајтны саdјӧ.

Јонжыка мужікыс рафејтіс гӧтырсӧ. dај ез вермы ње рафејтны. Ӧd сылӧн гӧтырыс вӧлі авја, гӧљ ɢемјаыɢ петӧм ањ.

Первојја војассӧ гӧтырыс ужаліс сӧветскӧј ужјас вылын. Но налӧн кык во мыɢті лоі кага. Гӧтыр dугdіс ужалӧмыɢ, а мужік сы вылӧ јона оз возражајт.

— Ачыd тӧdан. Міјан ӧні ем кага, сіјӧс колӧ кок јылӧ сувтӧdны, сылы колӧ ɢетны воɢпітањіје—шуаліс гӧтырыслы мужік.

А мужік ужаліс ответственнӧј ужјас вылын. Рытын уж вылыɢ воӧм бӧрын мужік отсаɢіс гӧтырыслы: пыртіс пес dа ва, ломтіс пач, чышкіс жожсӧ dа уна мукӧd керка пыщкӧсса ужјас. І сіјӧ веɢкыdа вӧчіс. Ӧd гӧтырыслы колӧ вӧлі віʒны ічӧтік кагаӧс, сылы гортгӧгӧрса ужјастӧ вӧчны вӧлі њекоржык.

Олісны і олісны. Но кымын олісны, сымын олӧмыс налӧн кутіс торкɢыны. Мужік уж вылыɢ ɢорӧнжык-кӧ воас, гӧтырыс љокыɢ горзіс:

—Кытӧн та dырасӧ шљајтчін? Пу ɢојантӧ, пырт пестӧ dа ватӧ, пукты самӧвартӧ, ломты пачтӧ...

І мужік ставсӧ вӧчіс кывшутӧг. А тајӧ торјыс јонжыка dа частӧжык кутіс волывлыны і секі-њін, кор налӧн кагаыс лоі кык арӧс, кор сіјӧ сувтіс кок јылӧ dа понdіс ɢорњітны.

Гӧтыр важмозыс ужавны њекытчӧ ез пыр dај ӧні-на њекӧні оз ужав. Но гӧтыр важ мозыс-жӧ њекущӧм гортгӧгӧрса dа керка пыщкӧсса ужјас ез вӧч, кӧт еɢкӧ сы вылӧ сылӧн каdыс вӧлі мужікыслӧн dорыɢ јона унжык.

А кыʒі гӧтырыс ɢетӧ кагаыслы воɢпітањіје?

Ӧні мужік муніс љечітчыны лунвылӧ. Гӧтыр олӧ кагаыскӧd гортас. Кыʒ кучкас dасӧті час рыт, сіјӧ онмовɢкӧdас кагасӧ, јігналас керкасӧ dа мунас гуљајтны. І гуљајтас часӧʒ dа кык часӧʒ војшӧрбӧрын.

А мыј вӧчӧ кык арӧса кага? Унаыɢ сіјӧ војјаснаd вӧталӧ шуштӧм вӧтјас. Кор саdмас dа мамыс dінас абу, сіјӧ кутас љокыɢ горзыныбӧрdны. Унаыɢ тајӧ чуралӧм-ɢемdӧм кагасӧ орчча комнатаса олыɢјас петкӧdлісны комнатаɢыс томансӧ жугӧdӧмӧн.

* * *

Кыʒі ті чајтаd? Коdыс правӧɢ љібӧ мыжаӧɢ? Ӧd гозја кыкнаныс грамотнӧјӧɢ, і оз поʒ шуны, мыј најӧ њемтор оз гӧгӧрвоны.

Мі абу прӧтів гуљајтӧмыɢ. Сы вылӧ і олам меd гуљајтны dа гажӧdчыны, ӧd овны лоі буржык, овны лоі гажажык. Но мі прӧтів чељафӧс, выљ олӧмлыɢ ʒоріʒјасӧс, кыʒ ɢурӧ віʒӧмлы.

Мі абу прӧтів сыыɢ, мыј мужік гӧтырлы отсаɢӧ гортгӧгӧрса ужын. Мужіклӧн ем dолг — отсаɢны гӧтырлы. Но мі прӧтівӧɢ сыыɢ, мыј мужік отсаɢӧмыɢ гӧтыр пӧрӧ мешщанкаӧ, белоручкаӧ.

Мі олам шымыртлытӧм странаын, кӧні абу мортӧн мортӧс експлоатірујтӧм. Міјан нывбабајаслӧн ставыс ем, меd мужікјас мозжӧ најӧ участвујтісны соціаљізм течан ужын, кыпӧdісны асɢыныс куљтурасӧ, љењінско-сталјінскӧја воɢпітајтісны чељафӧс — шуdа олӧмын быdмыɢ ʒоріʒјасӧс. Но гӧтырјаслӧн њекущӧм права абу сы вылӧ, меd најӧ пӧрісны мешщанкаӧ.

Кыʒі мужік, сіʒі-жӧ гӧтыр, објазан отсаɢны мӧdамӧdыслы ужаныс. І кымын лоӧ бура тајӧ торсӧ вӧчӧма, сымын мӧdа-мӧdныслӧн лоӧ збыљыɢ творческӧј уж.

Отв. редактор М. ɢ. dЫМОВ.

Упол. Обљіта № 1772 | Редакціјалӧн адрес: Сыктывкар, dом Печаті | Тіпографіја УМП dом Печаті | Суʒӧdан dон: 1 во кежлӧ 12 ш., 6 тӧлыɢ—6 ш., 3 тӧлыɢ—3 ш. | Піɢмӧјас поʒӧ ыстыны маркатӧг | Тіраж 1687